

Лекція 6

Тема: Технологічні та зоогігієнічні особливості утримання свиней.

План

1. Характеристика основних рекомендованих типових проектів свиноферм в господарствах різного виробничого призначення.
2. Зооветеринарні вимоги до планування і обладнання приміщень для свиней різних виробничих груп.
3. Механізація і автоматизація виробничих процесів у свинарстві.

1. При виборі проекту необхідно враховувати природно-кліматичні умови району будівництва, типи будівель, системи та способи утримання тварин, рівень механізації та автоматизації, екологічну безпеку та ін. Усе , вище перелічене має забезпечити високу продуктивність тварин, низьку собівартість виробленої продукції.

Свинокомплекси з передовою технологією будують за типовими проектами на 54 і 108 тис. та середні за розміром - 24 і 12 тис. свиней на рік для відгодівлі і племінні господарства (племзаводи і племрепродуктори) на 400 і 600 голів основних свиноматок. Крім того планують заходи щодо забезпечення свинарських підприємств кормами власного виробництва, водою, електроенергією, теплом та зручним під'їздом.

Свинарське підприємство має бути забезпечене кормами, в основному власного виробництва.

Типи підприємств	Одиниця виміру	Потужність підприємства
1.Племінні ферми	Основні матки	50; 100; 200; 300
2. Товарні підприємства громадських господарств:		
а) репродукторні	Тис. поросят за рік	1; 3; 6; 9; 12
б) відгодівельні	Тис. голів за рік	1; 3; 6; 9; 12
в) з закінченим виробничим циклом	Тис. голів за рік	1; 3; 6; 9; 12
3.Ферми в підсобних господарствах	Голів за рік	100; 300; 500
4.Малі ферми в селянських (сімейних, орендних господарствах):		
а) з закінченим виробничим циклом	Голів за рік	Від 10 до 200
б) відгодівельні	Голів за рік	Від 20 до 300
5.Селекційно-гібридні центри	Основних маток	300; 600; 900
6.Станції штучного осіменіння		Визначається завданням на проектування

2. У відповідності до відомих норм технологічного проектування свинарські приміщення (будівлі) повинні відповідати таким основним вимогам: будівлі повинні бути економічними, як правило, одноповерховими, підлоги для утримання свиней міцними, неслизькими, неабразивними, мало теплопровідними, стійкими проти дії стічної рідини. Вони не повинні виділяти шкідливих речовин. Підлогу в проходах піднімають над рівнем планувальної позначки не менше ніж 0,15 м, а над рівнем підлоги станків не менше як на 0,05 м. Схил підлоги у групових станках в сторону гнойового каналу - 5 %. При влаштуванні щілинної підлоги ширина планок повинна бути для відлучених поросят, ремонтного та відгодівельного молодняку - 44—45 мм, для кнурів і маток - 70 мм, ширина отвору між планками для кнурів і маток - 26 мм, іншого поголів'я - 20-22 мм.

Канали для видалення гною (якщо перекриваються решітками щілинної підлоги), розміщують - при годівлі кормами вологістю менше 30 % в задній частині станка, а при вологості корму 60 % і більше - вздовж лінії годівниці з відступом від них на 20 см для відлучених поросят та 30-40 см - для інших груп свиней.

Внутрішня висота основних приміщень для утримання свиней повинна становити не менше 2,4 м до низу конструкцій покриття (перекриття), що виступають на 2,0 м до деталей підвісного технологічного обладнання.

Приміщення для свиней поділяють на: приміщення для утримання кнурів з пунктами штучного осіменіння, свинарники-маточники, свинарники для холостих і умовно порослих маток (до встановлення фактичної порослості) і кнурів-пробників, для свиноматок із встановленою порослістю, для відлучених поросят, для ремонтного молодняку, свинарники-відгодівельники.

Номенклатура приміщень у кожному конкретному господарстві залежить від його виробничого напрямку (спеціалізації) і системи утримання тварин.

Приміщення для свиней обладнують станками, які можуть бути індивідуальними і груповими. У свинарнику їх розміщують у 2, 3, 4 ряди і більше. Розмір і конструкція станків залежить від їх призначення, а ширина проходів - від засобів роздавання кормів і прибирання гною.

Приміщення для утримання кнурів будують у племінних товарних господарствах при наявності в них 50 і більше кнурів. На невеликих фермах допускається утримання кнурів у свинарниках для холостих маток і ремонтних свинок. На деяких комплексах промислового типу секцію для утримання кнурів обладнують у цеху осіменіння і утримання маток першого періоду порослості. Секція для кнурів обладнується індивідуальними станками для кнурів-плідників і груповими - для ремонтних кнурів. Крім годівниць у кожному станку для кнурів повинна бути автонапувалка з чистою водою. Вигули при цьому розміщуються біля поздовжніх стін свинарників з поділом на секції, розмір якої залежить від поголів'я.

Приміщення для холостих і поросних свиноматок (до встановлення поросності) призначаються для утримання тварин у групових і індивідуальних станках, обладнаних годівницями й автонапувалками, із суцільною підлогою в зоні відпочинку і щілинною - в зоні годівлі. На пункті штучного осіменіння обладнують лабораторію, мийки, душову установку для миття тварин, приміщення із станками для осіменіння і утримання свиноматок. Приміщення для поросних маток обладнують станками, годівницями і автонапувалками для групового утримання маток. Із зовнішнього боку свинарника рекомендується влаштовувати вигульні дворики з твердим покриттям і огорожею.

У свинарниках-маточниках обладнують станки для проведення опоросів і вирощування поросят-сисунів (до відлучення).

У станках для опоросу і вирощуванні поросят повинні бути годівниці й автонапувалки для матки, годівниці й автонапувалки для поросят, а також обладнання для локального обігріву поросят-сисунів.

Приміщення для відлучених поросят обладнують станками для дрібногрупового утримання з теплою підлогою, бажано з електрообігрівом, самогодівницею для сухих кормів і автонапувалками.

У приміщенні для ремонтного молодняку основні будівлі обладнують станками для групового утримання тварин з годівницями і автонапувалками. Із зовнішнього боку приміщення рекомендується влаштовувати вигульні майданчики з твердим покриттям і огорожею.

У свинарниках-відгодівельниках влаштовують станки для групового утримання тварин. Станки обладнують годівницями для вологих та самогодівницями для сухих кормів і автонапувалками. Підлога в станку в зоні відпочинку суцільна, а в кормогнойовій зоні - щілинна.

3. У свинарстві використовують різні типи годівлі тварин: концентратний, концентратно-коренеплодний, концентратно-картопляний. Годують свиней кормами різної консистенції (сухими, вологими і рідкими мішанками).

Кожному типу годівлі свиней відповідає певна технологія підготовки і роздавання кормів.

Для подрібнення концентрованих кормів застосовують молоткові дробарки КДУ-2,0; КДМ-2, Ф-ГМ, ДДМ, ДМ, ДКУ-5 та ін. продуктивністю до 2 т/год. Для переробки концентрованих кормів методом еструзії використовують екструдери ЕКЗ-95, ЕКЗ-170. Повноцінні комбікорми готують безпосередньо в господарствах з власного зернофуражу з використанням БВМД (виробляється на підприємствах комбікормової промисловості). Дробарка КДУ-2 "Українка" призначена для подрібнювання зерна, сіна, сухих кукурудзяних стебел і початків, макухи, зеленої маси і коренебульбоплодів. На ній можна виготовляти кормові суміші з декількох компонентів із введенням рідких добавок. Її можна використовувати як окрему машину або в комплексі устаткування кормоприготувальних споруджень.

Для підготовки соковитих кормів застосовують агрегати АПК-10 і “Волгарь-5”, за допомогою яких можна мити і подрібнювати коренебульбоплоди, зелені корми і силос. У зоні вирощування картоплі широко використовують кормоагрегат КН-3, призначений для миття, запарювання і змішування картоплі з іншими кормами. Продуктивність агрегата - 2,0-2,5 т/год.

Крім окремих машин і агрегатів для виробництва кормів промисловість випускає і комплекти технологічного обладнання кормоцехів для свинарських ферм; “Маяк-6”, КЦС-3000 - для відгодівельних ферм; КЦС-200/2000 і КЦС1000/10 - для ферм із закінченим циклом виробництва на 100 і 200 основних свиноматок.

На промислових комплексах застосовують два основних методи транспортування і роздавання кормів; трубопровідний (насосний, пневматичний) - для рідких кормів і різні типи транспортерів (стрічкові, шнекові, скребкові, шайбові, спіральні та ін.) - для сухих кормів.

Для роздавання кормів всередині свинарських приміщень використовують різні кормороздавачі: електромобільні (РС-5А, КС-1,5) - при груповому утриманні і стаціонарні - РКС-3000 м, РКА-1000 і РКА-2000, КШ-0,5.